

❖ અધ્યયન નિષ્પત્તિઓ :- 1. વિવિધ નકશાઓ સમજી શકે અને તેના આધારે પ્રશ્નોના જવાબ આપી શકે.

2. સ્થળોનું નકશા પર આલેખન કરી શકે તેમજ પ્રમાણમાપ નક્કી કરી શકે.

પ્રશ્ન-1. પાઠ્યપુસ્તકના પાન નંબર- 117 પર આપેલ નકશા - 4 ના આધારે નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ આપો.

(1) લાહોરી ગેટ કઈ દિશા તરફ આવેલો છે ?.....

(અ) પૂર્વ (બ) દક્ષિણ (ક) ઉત્તર (ડ) પશ્ચિમ

(2) નકશામાં પ્રમાણમાપ : 1 સેમી = મીટર છે.

(3) લાલ કિલ્લાની પશ્ચિમ બાજુએ કયો માર્ગ પસાર થાય છે ?.....

(અ) સુભાષ માર્ગ (બ) તિલક માર્ગ (ક) બહાદુરશાહ ઝંફર માર્ગ (ડ) રીંગ રોડ

(4) લાહોરી ગેટથી લાલકિલ્લામાં અંદર પ્રવેશતા સૌપ્રથમ શું આવશે ?.....

(અ) દિવાન - એ - આમ (બ) મીના બજાર (ક) મોતી મહલ (ડ) નક્કારખાના

(5) દિવાન - એ - આમ થી મીના બજાર લગભગ કેટલું દૂર છે ?.....

(6) મોતી મહલ થી હમામ તરફ જતાં કઈ કઈ ઇમારતો આવે છે ?.....

.....

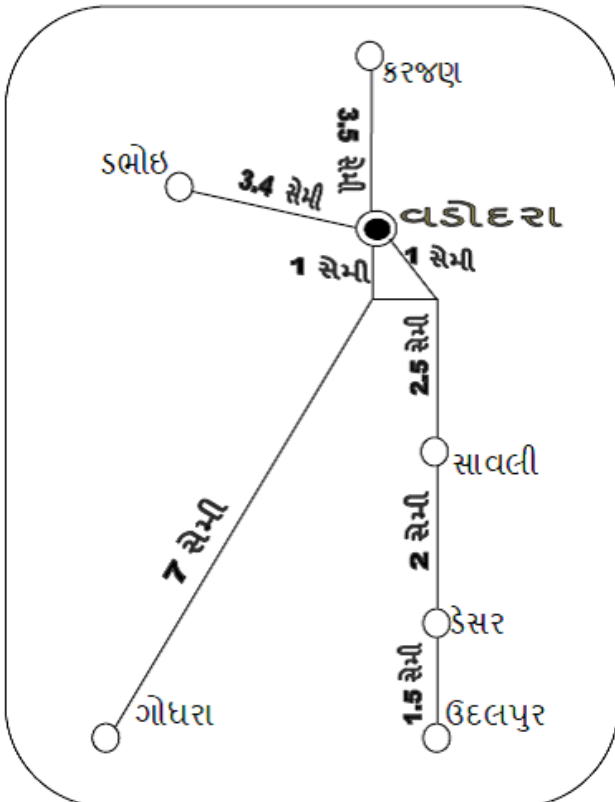
(7) કઈ બે ઇમારતો વચ્ચે દિવાન - એ - ખાસ આવે છે ?.....

(8) આ નકશામાં કઈ ઇમારત લાહોરી ગેટ થી વધારે દૂર છે ?.....

(9) યમુના નદીથી કઈ ઇમારત સૌથી નજીક છે ?.....

(અ) નક્કારખાના (બ) મોતીમહલ (ક) હમામ (ડ) દિવાન - એ - આમ

પ્રશ્ન-2. જો નકશામાં 1 સેમી = 10 કિ.મી જમીન પર અંતર હોય તો તેના આધારે પ્રશ્નોના જવાબ લખો.



(1) વડોદરા થી ઉદલપુર વચ્ચેનું અંતર કેટલું થાય ?

.....

(2) વડોદરા થી ગોધરા વચ્ચેનું અંતર કેટલું થાય ?

.....

(3) સાવલી થી ઉદલપુર વચ્ચેનું અંતર કેટલું થાય ?

.....

(4) કયું અંતર વધારે છે ? વડોદરા થી ગોધરા કે વડોદરા થી ઉદલપુર

(5) કયું અંતર ઓછું છે ? વડોદરા થી ડભોઈ કે વડોદરા થી કરજણ

(6) કરજણ થી સાવલી વચ્ચેનું અંતર કેટલું થાય ?

.....

પ્રશ્ન-૩. પાઠ્યપુસ્તકના પાન નંબર- 121 પર આપેલ ભારત ના નકશા ના આધારે નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ આપો.

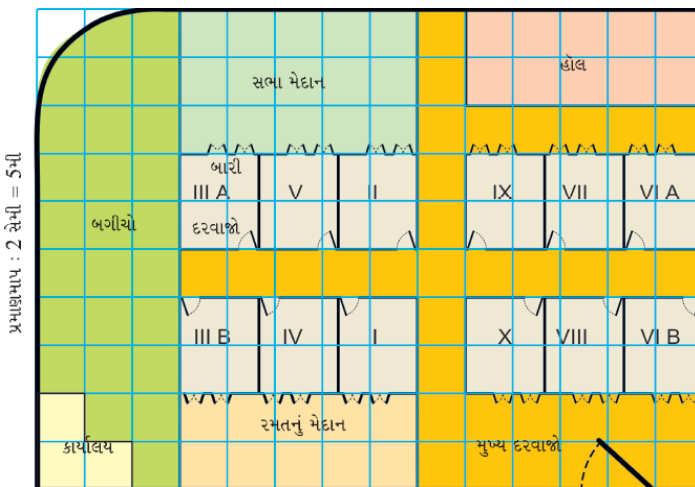
- (૧) ડિમ્પુ ઉત્તરપ્રદેશના લખનઉ શહેરમાં રહે છે. તેને મહારાષ્ટ્રના મુંબઈ શહેરમાં રહેતા તેના પિતરાઈ ભાઈને ત્યાં જવું હોય તો કઈ દિશામાં જવું પડે ?.....
- (૨) અરુણાચલ પ્રદેશની પૂર્વમાં કોઈ રાજ્ય આવેલું છે ?.....
- (૩) આપણું ગુજરાત રાજ્ય કઈ દિશામાં આવેલું છે ?.....
- (૪) આપણે આસામ અને મેઘાલય રાજ્યમાં ફરવાં જવું હોય તો વચ્ચે ક્યાં ક્યાં રાજ્યો પસાર કરવા પડે ?
- (૫) નકશા પર 1 સેમી = જમીન પર 200 કિ.મી હોય તો,
 - (a) મુંબઈ અને બેંગાલુરુ વચ્ચે લગભગ કેટલું અંતર હશે ?

(A) 500 કિમી (B) 900 કિમી (C) 1000 કિમી (D) 800 કિમી
 - (b) ભોપાલ થી મુંબઈ લગભગ કેટલું દૂર છે ?

નકશા પરસેમી. અને જમીન પરકિ.મી.
- (૬) નીચેનામાંથી કયું રાજ્ય ક્ષેત્રફળની દ્રષ્ટિએ મોટું છે ?.....

(અ) ગુજરાત (બ) પંજાબ (ક) રાજસ્થાન (ડ) ઉત્તરપ્રદેશ
- (૭) જેસર પ્રા. શાળાના બાળકો ઉત્તર ભારતમાં જમ્મુ કશ્મીર રાજ્યમાં પ્રવાસે ગયા તો તેઓને ક્યા ક્યા રાજ્યો પસાર કરવા પડશે ?.....
- (૮) ગુજરાતની દક્ષિણે ક્યાં ક્યાં રાજ્યો આવેલા છે ?.....
- (૯) કયુ રાજ્ય ચાર રાજ્યોથી ઘેરાયેલું છે ?.....

પ્રશ્ન-4. પાઠ્યપુસ્તકના પાન નંબર- 124 પર આપેલ નકશા - 7 ના આધારે નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ આપો.



- (1) શાળાના બગીચાનું ક્ષેત્રફળ લગભગ કેટલું છે?.....
- (2) કોનું કોનું ક્ષેત્રફળ એક સરખું છે ?
 - (a) રમતનું મેદાન અને હોલ
 - (b) બગીચો અને સભા મેદાન
- (૩) દરેક વર્ગખંડની લંબાઈ અને પહોળાઈ કેટલી છે ?
- (૪) દરેક વર્ગખંડનું ક્ષેત્રફળ લગભગ કેટલું છે ?.....

(અ) ૩૦ ચો મી. (બ) ૨૫ ચો મી. (ક) ૨૦ ચો મી.
- (૫) શાળાના કાર્યાલયનું ક્ષેત્રફળ સભા મેદાનના ક્ષેત્રફળ કરતાં કેટલા ગણુ ઓછું છે ?.....
- (૬) રમતગમતનું મેદાન અને સભા મેદાન ના ક્ષેત્રફળનો તફાવત કેટલો છે?.....
- (૭) ક્યાં ક્યાં વર્ગખંડમાં બેઠેલા વિદ્યાર્થીઓ રમતનું મેદાન જોઈ શકે છે ?.....